

Dědické právo představuje významnou součást vlastnického práva. Dá se říci, že kdyby dědické právo neexistovalo, vlastnické právo by bylo značně oslabeno a ztrácelo by svou motivační funkci.

Zemře-li vlastník, je třeba vyřešit další osud jeho majetku, poněvadž to, co zanechal, s ním v našem civilizačním prostředí není pohřbíváno ani likvidováno, ani se nestává předmětem volné okupace. Na otázku, co s daným majetkem a komu má nadále patřit, odpovídá právě dědické právo.

Závěť, již jsem se rozhodla ve své diplomové práci věnovat jako jednomu ze dvou právních titulů nabývání dědictví v našem právním řádu, představuje určitý právní nástroj dědického práva. Na základě ní se může každý, v souladu se stávající právní úpravou, svobodně rozhodnout, komu svůj, mnohdy obtížně, nabytý majetek v případě smrti odkáže.

V této práci jsem se proto snažila poukázat na všechny podstatné náležitosti a souvislosti spojené se závětní posloupností, a to jak v současné právní úpravě dědického práva, tak v té budoucí, která je obsažena v připravovaném návrhu rekodifikovaného občanského zákoníku. Ten je prozatím zpřístupněn veřejnosti na internetových stránkách Ministerstva spravedlnosti České republiky.

Těžiště této diplomové práce představuje hmotněprávní stránka testamentární posloupnosti. Věnuji se v ní především obsahovým a formálním náležitostem posledního pořízení s důrazem na jednotlivé formy závěti, u nichž se snažím poukázat na jejich zvláštnosti a specifika také tím, že jsem v této souvislosti uvedla několik případů z notářské praxe. Stranou nezůstává ani institut úschovy závětí, přičemž nelze opomenout významnou úlohu Centrální evidence závětí. Dále zmiňuji jednotlivé možnosti zrušení zůstavitelovy poslední vůle, s čímž souvisí i následná kapitola věnovaná listině o odvolání závěti, která je považována za samostatný druh pořízení pro případ smrti, stejně jako listina o vydědění, která má v této práci také své místo. Většina kapitol a podkapitol je zde doplněna o úpravu *de lege ferenda*.

V samém závěru se věnuji dvěma staronovým právním institutům, jež jsou obsaženy v návrhu připravovaného občanského zákoníku a které vyvolávají především v odborné veřejnosti řadu diskuzí a polemik. V případě dědické smlouvy se jedná vedle závěti a zákona o třetí dědický titul v naší právní úpravě a není tedy myslitelné ji v této práci opomenout. Odkaz jako samostatný druh pořízení pro případ smrti byl v naší právní úpravě obsažen do roku 1964, poté s ním následující občanský zákoník již nepočítal, a znovu se objevuje až nyní.

V obou případech se pokusím o objektivní náhled na oba tyto instituty a na jejich možný přínos do úpravy dědického práva.